

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням вченої ради

Кам'янець-Подільського національного

університету імені Івана Огієнка

28.03.2024 р. протокол № 3

Голова вченої ради

 Сергій КОПИЛОВ

Освітньо-професійна програма вводиться

в дію з 01 вересня 2024 р.

(наказ від 10.04.2024 р. № 40-ОД)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)»

(редакція від 28 березня 2024 р.)

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

за предметною спеціальністю 014.05 Середня освіта

(Біологія та здоров'я людини)

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти

(Біологія та здоров'я людини. Географія)

Вчитель біології та основ здоров'я закладу загальної середньої освіти.

Вчитель географії закладу загальної середньої освіти

Кам'янець-Подільський, 2024 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ**змін до освітньо-професійної програми
«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

1. Рада з науково-методичної роботи і забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти К-ПНУ: протокол № 2 від 27 березня 2024 р.

Співголова Ради з науково-методичної роботи і забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти К-ПНУ В. Коссе Василь КОБИЛЬНИК

2. Керівник навчально-методичного відділу [підпис] Наталія ГУДИМА

3. Вчена рада природничо-економічного факультету

Протокол № 11 від 29.12.2023 р.

Голова вченої ради [підпис] Іван СЕМЕНЕЦЬ

4. Рада з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти природничо-економічного факультету протокол № 12 від 29.12.2023 р.

Голова ради з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти природничо-економічного факультету [підпис] Наталія КАЗАНШЕНА

5. Декан природничо-економічного факультету [підпис] Іван СЕМЕНЕЦЬ

6. Кафедра біології та екології протокол № 12 від 28.12.2023 р.

Завідувач кафедри біології та екології [підпис] Наталія КАЗАНШЕНА

Розробники:

Гарант освітньо-професійної програми **Наталія КАЗАНІШЕНА** – завідувач, доцент кафедри біології та екології, кандидат педагогічних наук, доцент

Члени робочої групи:

1. **Інна ГРИГОРЧУК** – доцент кафедри біології та екології, кандидат біологічних наук, доцент

2. **Петро ПЛАХТІЙ** – доцент кафедри біології та екології, кандидат біологічних наук, доцент

3. **Андрій ЛСОВСЬКИЙ** – старший викладач кафедри географії та методики, її викладання, кандидат географічних наук

4. **Володимир ІЖИЦЬКИЙ** – директор ОЗО «Сатанівський ліцей Сатанівської селищної ради» Хмельницького району Хмельницької області (смт Сатанів)

5. **Вікторія СЛИВА** – здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму оновлено робочою групою у складі:

1. **Наталія КАЗАНШЕНА** – завідувач, доцент кафедри біології та екології, кандидат педагогічних наук, доцент – гарант освітньої програми.
2. **Петро ПЛАХТІЙ** – доцент кафедри біології та екології, кандидат біологічних наук, доцент.
3. **Інна ГРИГОРЧУК** – доцент кафедри біології та екології, кандидат біологічних наук, доцент.
4. **Андрій ЛІСОВСЬКИЙ** – старший викладач кафедри географії та методики її викладання, кандидат географічних наук.
5. **Володимир ІЖИЦЬКИЙ** – директор ОЗО Сатанівський ліцей Сатанівської селищної ради Хмельницького району, Хмельницької області.
6. **Вікторія СЛИВА** – здобувачка вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Освітньо-професійну програму оновлено: на основі професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» (затверджено наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 р. № 2736-20) та Концепції розвитку педагогічної освіти (затверджена наказом № 766 Міністерства освіти і науки України від 16.07. 2018 р.); відповідно до результатів щорічного моніторингу ОПП; на основі наказу ректора «Про внесення змін до освітніх програм і навчальних планів» від 27.12.2023 р. № 153-ОД.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів

1. **Олег ЛАВРУСЕВИЧ** – директор Кам'янець-Подільського ліцею № 7 Кам'янець-Подільської міської ради Хмельницької області (м. Кам'янець-Подільський)
2. **Олександр ШАХОВАЛ** – директор Красилівської гімназії № 3 Красилівської міської ради Хмельницької області (м. Красилів).

ЗМІНИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

1. Вилучено ОК загальної підготовки «Соціально-правові студії», натомість уведено ОК «Основи громадянського суспільства» без зміни кількості кредитів ЄКТС і форми підсумкового контролю.

2. Вилучено ОК «Іноземна мова» обсягом 8 кредитів ЄКТС, натомість уведено такі ОК:

- «Іноземна мова» обсягом 4 кредити ЄКТС і формою підсумкового контролю залік;
- «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» обсягом 4 кредити ЄКТС і формою підсумкового контролю іспит.

3. Уведено ОК професійної підготовки «Інформаційно-комунікаційні та цифрові технології в освітньому процесі» обсягом 3 кредити ЄКТС і формою підсумкового контролю залік, натомість вилучено ОК «Інформаційні технології в освітньому процесі».

4. Уведено ОК професійної підготовки «Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти» обсягом 3 кредити ЄКТС і формою підсумкового контролю залік. Водночас, зменшено кількість кредитів ЄКТС на вивчення ОК професійної підготовки «Педагогіка» з 7 кредитів ЄКТС до 5 кредитів ЄКТС, вилучено з нього розділ «Основи корекційної педагогіки» обсягом 2 кредити ЄКТС та зменшено кількість кредитів ЄКТС на вивчення ОК професійної підготовки «Психологія» з 5 кредитів ЄКТС до 4 кредитів ЄКТС.

**1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (БІОЛОГІЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ. ГЕОГРАФІЯ)»**

**ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ЗА ПРЕДМЕТНИМИ
СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ)**

**ЗА ПРЕДМЕТНОЮ СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 014.05 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (БІОЛОГІЯ ТА
ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ)**

1 - Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. Природничо-економічний факультет.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: бакалавр. Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини. Географія) Вчитель біології та основ здоров'я закладу загальної середньої освіти. Вчитель географії закладу загальної середньої освіти
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія).
Тип диплома та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень	Перший (бакалаврський) рівень, НРК України – 6 рівень, EQF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова викладання	Українська мова
Термін дії освітньо-професійної програми	До первинної акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	http://kpnu.edu.ua/opp/
2 - Мета освітньо-професійної програми	
Підготовка компетентних конкурентоздатних учителів біології, основ здоров'я та вчителів географії, які володіють фундаментальними теоретичними знаннями та практичними вміннями й навичками з біології, основ здоров'я, географії, педагогіки і психології, з методик навчання біології, основ здоров'я, географії та здатні вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.	

3 - Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, додаткова спеціальність / спеціалізація (за наявності)	<p><i>Галузь знань:</i> 01 Освіта/Педагогіка</p> <p><i>Спеціальність:</i> 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)</p> <p><i>Предметна спеціальність:</i> 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини);</p> <p><i>Об'єкт вивчення:</i> освітній процес у закладах загальної середньої освіти з біології, основ здоров'я, географії.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> формування у здобувачів вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти за викладання біології, основи здоров'я, географії, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методик навчання біології, основ здоров'я, географії, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> сучасні теоретичні засади (поняття, концепції, принципи, категорії тощо) біології, наук про здоров'я людини, географії (достатні для формування предметних компетентностей), педагогіки і психології, методик навчання біології, основ здоров'я, географії (рівень базової середньої освіти).</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> словесні, візуальні, практичні, пояснювально-ілюстративні, практико-теоретичні, репродуктивні, частково-пошукові, проблемні, дослідницькі; загальнонаукові, спеціальні методи дослідження в галузях біології, географії, наук про здоров'я, психолого-педагогічних наук; методи лабораторного і польового дослідження біологічних та географічних об'єктів, процесів і явищ, методи експериментування, моделювання, прогнозування, обробки інформації; методи, методики й технології формування ключових і предметних компетентностей здобувачів освіти з біології, основ здоров'я та географії в закладах загальної середньої освіти, моніторингу педагогічної діяльності та аналізу педагогічного досвіду, проведення освітніх вимірювань, ефективних способів взаємодії всіх учасників освітнього процесу.</p> <p><i>Інструменти й обладнання:</i> навчально-методичний інструментарій, живі та препаровані біологічні об'єкти, біологічні моделі, сучасні прилади, устаткування, технічні та інші засоби навчання, мультимедійне обладнання, необхідні для проведення лекційних, практичних і лабораторних занять, виконання лабораторних і польових досліджень, для формування загальних та фахових компетентностей майбутніх вчителів біології, основ здоров'я, вчителів географії закладу загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти), бібліотечні ресурси, зокрема електронні.</p>
Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма орієнтована на формування у здобувачів вищої освіти загальних і професійних компетентностей, практичних умінь і навичок для успішного здійснення педагогічної діяльності вчителів біології, основ здоров'я, вчителів географії закладу загальної середньої освіти

	(рівень базової середньої освіти). Дисципліни та змістові модулі, включені в програму, орієнтовані на актуальні сфери, напрями, в межах яких можлива подальша професійна кар'єра здобувача вищої освіти.
Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації (за наявності)	Загальна освіта в галузі знань 01 Освіта / Педагогіка із предметної спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), підготовка майбутніх учителів до викладання біології, основ здоров'я, географії у ЗЗСО. Ключові слова: біологія, основи здоров'я людини, географія, психолого-педагогічна підготовка, методика навчання біології, методика навчання основ здоров'я, методика навчання географії, вчитель, освітня діяльність, заклади загальної середньої освіти.
Особливості програми	Особливість освітньо-професійної програми полягає у тому, що вона реалізується у активній взаємодії та співпраці зі стейкхолдерами, у використанні новітніх методів, методик і технологій для підготовки вчителів біології, основ здоров'я, географії, які володіють сучасними педагогічними, комунікаційними, інформаційними технологіями в освітньому процесі, використовують наукові досягнення біології, географії, наук про здоров'я, педагогіки, психології, методик навчання біології, основ здоров'я, географії в закладі загальної середньої освіти, набувають загальних і фахових компетентностей на практичних і лабораторних заняттях, під час навчальних польових, навчальних педагогічних практиках та реалізують набуті знання, уміння і навички через проходження виробничих педагогічних практик у ЗЗСО. Біологічна, географічна складові ОП реалізуються в умовах НПП «Подільські Товтри», що дає змогу залучати здобувачів ВО до безпосередньої природодослідницької та природоохоронної діяльності.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники, які здобули вищу освіту за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)», можуть обіймати первинну посаду: Вчитель біології закладу загальної середньої освіти. Вчитель основ здоров'я закладу загальної середньої освіти. Вчитель географії закладу загальної середньої освіти. Випускники мають право працювати в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти) та закладах позашкільної освіти. Професії (згідно з Національним класифікатором України «Класифікатором професій» ДК 003:2010): 2320 Вчителі закладів загальної середньої освіти.
Подальше навчання	Можливість продовження здобуття освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти та/або набуття кваліфікації за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти.

5 – Викладання та оцінювання											
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, інтерактивне навчання. Освітній процес здійснюється у різних видах навчальних занять: лекцій, практичних і лабораторних, семінарських занять; із проведенням самостійної та індивідуальної роботи, консультацій. Передбачено виконання курсових робіт. Плануються навчальні та виробничі практики із використанням загально- та спеціально-наукових методів (спостереження, робота з біологічним і географічним матеріалом, проведення польових досліджень, постановка експерименту, практична діяльність у ЗЗСО).										
Оцінювання	Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти передбачає оцінювання усіх видів аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності здобувачів вищої освіти; поточний і підсумковий контроль, проектна робота, презентації, модульні контрольні роботи, тестування, звіти про практику, курсові роботи, заліки, диференційовані заліки, екзамени, атестаційні екзамени. Оцінювання відбувається за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, не зараховано), 100-бальною та шкалою ЄКТС (А, В, С, D, E, F, FX). Оцінювання здобувачів вищої освіти демонструє ступінь досягнення запланованих результатів навчання. Критерії та методи оцінювання оприлюднюються заздалегідь.										
6 - Програмні компетентності											
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі середньої освіти або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів біології, географії, наук про здоров'я, освітніх наук, і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.										
Загальні компетентності (ЗК)	<table border="1"> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">ЗК 01</td> <td>Знання й розуміння предметної області, усвідомлення сутності професійної діяльності.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">ЗК 02</td> <td>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">ЗК 03</td> <td>Здатність використовувати знання іноземної мови в професійній освітній діяльності.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">ЗК 04</td> <td>Здатність поважати українську національну культуру, мультикультурність суспільства, зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">ЗК 05</td> <td>Розуміння сенсу філософії – її інтелектуального й соціокультурного призначення, пізнавальних і культурних можливостей, історичної ролі, значення у професійній діяльності.</td> </tr> </tbody> </table>	ЗК 01	Знання й розуміння предметної області, усвідомлення сутності професійної діяльності.	ЗК 02	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	ЗК 03	Здатність використовувати знання іноземної мови в професійній освітній діяльності.	ЗК 04	Здатність поважати українську національну культуру, мультикультурність суспільства, зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.	ЗК 05	Розуміння сенсу філософії – її інтелектуального й соціокультурного призначення, пізнавальних і культурних можливостей, історичної ролі, значення у професійній діяльності.
ЗК 01	Знання й розуміння предметної області, усвідомлення сутності професійної діяльності.										
ЗК 02	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.										
ЗК 03	Здатність використовувати знання іноземної мови в професійній освітній діяльності.										
ЗК 04	Здатність поважати українську національну культуру, мультикультурність суспільства, зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.										
ЗК 05	Розуміння сенсу філософії – її інтелектуального й соціокультурного призначення, пізнавальних і культурних можливостей, історичної ролі, значення у професійній діяльності.										

	ЗК 06	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	
	ЗК 07	Здатність використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	
	ЗК 08	Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді.	
	ЗК 09	Здатність до пошуку, обробки та критичного аналізу інформації з різних джерел.	
	ЗК 10	Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.	
	ЗК 11	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	
	ЗК 12	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	
	ЗК 13	Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій у професійній діяльності.	
	ЗК 14	Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.	
	ЗК 15	Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.	
	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)		
		СК 01	Здатність оперувати біологічними поняттями, законами, концепціями, вченнями і теоріями біології для пояснення та розвитку у здобувачів освіти розуміння цілісності та взаємозалежності живих систем і організмів.
		СК 02	Здатність розкривати загальну структуру біологічної науки, наук про здоров'я, сутність біологічних явищ, процесів і технологій та розв'язувати біологічні задачі.
		СК 03	Здатність характеризувати досягнення біологічної науки та її роль у житті суспільства для збереження біорізноманіття.
		СК 04	Здатність розуміти та вміти пояснити будову, функції, життєдіяльність, розмноження, класифікацію, походження, поширення, використання живих організмів і систем усіх рівнів організації.
СК 05		Здатність дотримуватися принципу науковості при трансляції наукових знань у площину навчальних предметів біології та основ здоров'я.	
СК 06		Здатність застосовувати загальну модель процесу навчання для планування та організації освітнього процесу з біології та основ здоров'я.	
СК 07	Здатність до проектування власної професійної діяльності та використання інновацій у сфері навчання біології та основ здоров'я.		

СК 08	Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання, здійснювати добір методів, засобів, сучасних методик та технологій навчання біології та основ здоров'я для формування у здобувачів освіти ключових компетентностей та умінь відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти.
СК 09	Здатність застосовувати набуті знання з біології, наук про здоров'я, сучасні методи, методики, засоби і освітні технології, зокрема, цифрові технології, для формування у здобувачів освіти загальних і предметних компетентностей відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти, конструктивно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу.
СК 10	Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів освіти з біології та основ здоров'я.
СК 11	Здатність розуміти основи цілісної природничо-наукової картини світу через міжпредметні зв'язки.
СК 12	Здатність здійснювати безпечні біологічні дослідження в лабораторії та природних умовах, інтерпретувати результати досліджень.
СК 13	Здатність до комплексного планування, організації та здійснення навчальних проєктів, підготовки аналітичної звітної документації, презентацій.
СК 14	Здатність вивчати психологічні, вікові та індивідуальні особливості здобувачів освіти, класу, особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності, мотивації здобувачів освіти, організації їх пізнавальної діяльності та корекції освітнього процесу.
СК 15	Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами, до створення умов, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища.
СК 16	Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства.
СК 17	Здатність організувати безпечне освітнє середовище, надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу, упроваджувати здоров'язбережувальні, профілактичні та оздоровчі технології під час освітнього процесу, зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності.
СК 18	Здатність формувати у здобувачів освіти позитивну мотивацію до здорового способу життя на основі розвитку життєвих навичок, здійснювати освітню роботу з питань формування, збереження, зміцнення здоров'я, профілактики шкідливих звичок, неінфекційних та соціально-небезпечних інфекційних хвороб.

СК 19	Здатність демонструвати знання про структуру географії, предмет її дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи розвитку, значення для суспільства.
СК 20	Здатність використовувати поняття, концепції, парадигми, теорії географії для характеристики географічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному).
СК 21	Здатність орієнтуватися у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі в контексті необхідності постійного розширення і актуалізації географічних знань для підвищення професійної майстерності.
СК 22	Здатність виконувати польові дослідження природних об'єктів та процесів, здійснювати педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності.
СК 23	Здатність застосовувати набуті географічні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування у здобувачів освіти ЗЗСО загальних і предметних компетентностей, застосовувати методи діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з географії.
СК 24	Здатність розуміти та пояснювати особливості фізико-географічних об'єктів у геосферах, взаємозв'язки у ландшафтах та біогеоценозах.
СК 25	Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах.
СК 26	Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати і пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства України.
СК 27	Здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності.
СК 28	Здатність здійснювати моніторинг власної професійної діяльності, визначати умови та ресурси професійного розвитку.

7 – Програмні результати навчання

ПРН 01	Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, дотримуватися етики ділового спілкування.
ПРН 02	Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПРН 03	Демонструвати готовність до зміцнення особистого здоров'я та здоров'я здобувачів освіти шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед здобувачів освіти.
ПРН 04	Демонструвати базові знання основних положень філософії, історії та культури України.
ПРН 05	Володіти біологічною термінологією, номенклатурою, вільно оперувати нею.
ПРН 06	Знати та розуміти основні концепції, теорії та загальну структуру біологічної науки, основні етапи її розвитку.
ПРН 07	Знати будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів, сутність біологічних явищ, процесів.
ПРН 08	Знати сучасну систему живих організмів, методологію систематики, теоретичні засади біогеографії.
ПРН 09	Знати будову й функції організму людини, основи здорового способу життя.
ПРН 10	Організовувати освітнє середовище, з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, надавати (за потреби) домедичну допомогу учасникам освітнього процесу, формувати у здобувачів освіти навички здорового способу життя, упроваджувати здоров'язберезувальні, профілактичні та оздоровчі технології у процесі навчання.
ПРН 11	Знати роль живих організмів та біологічних систем різного рівня організації у житті суспільства, їх використання, охорону, відтворення.
ПРН 12	Розуміти і характеризувати стратегію сталого розвитку та розкривати сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною.
ПРН 13	Виконувати експериментальні польові та лабораторні дослідження з біології, інтерпретувати результати досліджень.
ПРН 14	Знати психолого-педагогічні основи процесів навчання, виховання і розвитку особистості здобувача освіти, забезпечувати педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами.
ПРН 15	Знати, розуміти і використовувати сучасні теоретичні та практичні основи педагогіки, методик навчання біології, основ здоров'я відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти.
ПРН 16	Володіти теоретико-методичними основами організації науково-дослідної роботи, зокрема, з методики навчання біології та основ здоров'я.
ПРН 17	Аргументовано моделювати зміст навчання, добирати і практично застосовувати сучасні форми, методи, засоби навчання, освітні технології,

	зокрема інформаційні, для формування предметних компетентностей здобувачів освіти та оцінювання результатів навчання, упроваджувати інновації в освітній процес з біології та основ здоров'я.
ПРН 18	Здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам.
ПРН 19	Демонструвати системні знання та практичні навички з дисциплін, визначених даною освітньо-професійною програмою.
ПРН 20	Знати та розуміти основні концепції, парадигми, теорії та загальну структуру географічної науки, предмет її дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи історії розвитку географії.
ПРН 21	Знати географічну термінологію та номенклатуру.
ПРН 22	Описувати основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих компонентів, класифікувати зв'язки і залежності між компонентами.
ПРН 23	Знати та обґрунтовувати перебіг, причини і наслідки процесів, що відбуваються у природних і суспільних територіальних комплексах та їх компонентах.
ПРН 24	Пояснювати просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях.
ПРН 25	Пояснювати зміни, які відбуваються у географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, формулювати наслідки і детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства.
ПРН 26	Виконувати польові та лабораторні дослідження з географії, інтерпретувати їхні результати.
ПРН 27	Вільно володіти теоретичним матеріалом курсу географії закладу загальної середньої освіти.
ПРН 28	Знати психолого-педагогічні аспекти навчання географії.
ПРН 29	Знати сучасні теоретичні та методичні засади методики навчання географії в закладі загальної середньої освіти.
ПРН 30	Уміти зрозуміло і недвозначно доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументації, зокрема, до осіб, які здобувають освіту.
ПРН 31	Володіти здатністю нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах.
ПРН 32	Володіти здатністю продовжувати навчання зі значним ступенем автономії.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники університету з науковими ступенями та/або вченими званнями, доктори наук, професори, доценти, що відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. Освітній процес здійснюється із залученням стейкхолдерів.
Матеріально-технічне забезпечення	Наявна матеріально-технічна база забезпечує проведення всіх видів практичної, дисциплінарної і міждисциплінарної підготовки та науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти. Обладнані комп'ютерні класи. Працює бібліотека, зокрема й електронна. Функціонують лабораторії (загальнобіологічних дисциплін; зоології; ботаніки; анатомії, фізіології та здоров'я людини, науково-навчальна лабораторія прикладної географії та геотуризму, навчальна лабораторія картографії та ГІС-моделювання, лабораторія хімії та біохімії та ін.), кабінет методики навчання біології та ін., оснащені відповідним лабораторним обладнанням.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Освітній процес забезпечено підручниками та посібниками, навчально-методичними матеріалами до освітніх компонентів. Навчальні курси розміщено в системі модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища (MOODLE). Навчально-методичні та наукові видання розміщено у бібліотеці університету. Наукові роботи завантажені в інституційному репозитарії університету. Основою інформаційного забезпечення є використання комп'ютерної техніки, у навчальних аудиторіях є доступ до інтернету. Науково-педагогічними працівниками проводиться постійна робота з поповнення навчально-методичної бази підручниками, навчально-методичними посібниками та методичними розробками.

9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Відповідно до договору із ХНУ про співпрацю щодо реалізації внутрішньої академічної мобільності учасників освітнього процесу від 06.05.2021 р.
Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до програми Еразмус+К1 щодо організації та участі в проєктах із академічної мобільності.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	-

**2. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (БІОЛОГІЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ. ГЕОГРАФІЯ)»
ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ**

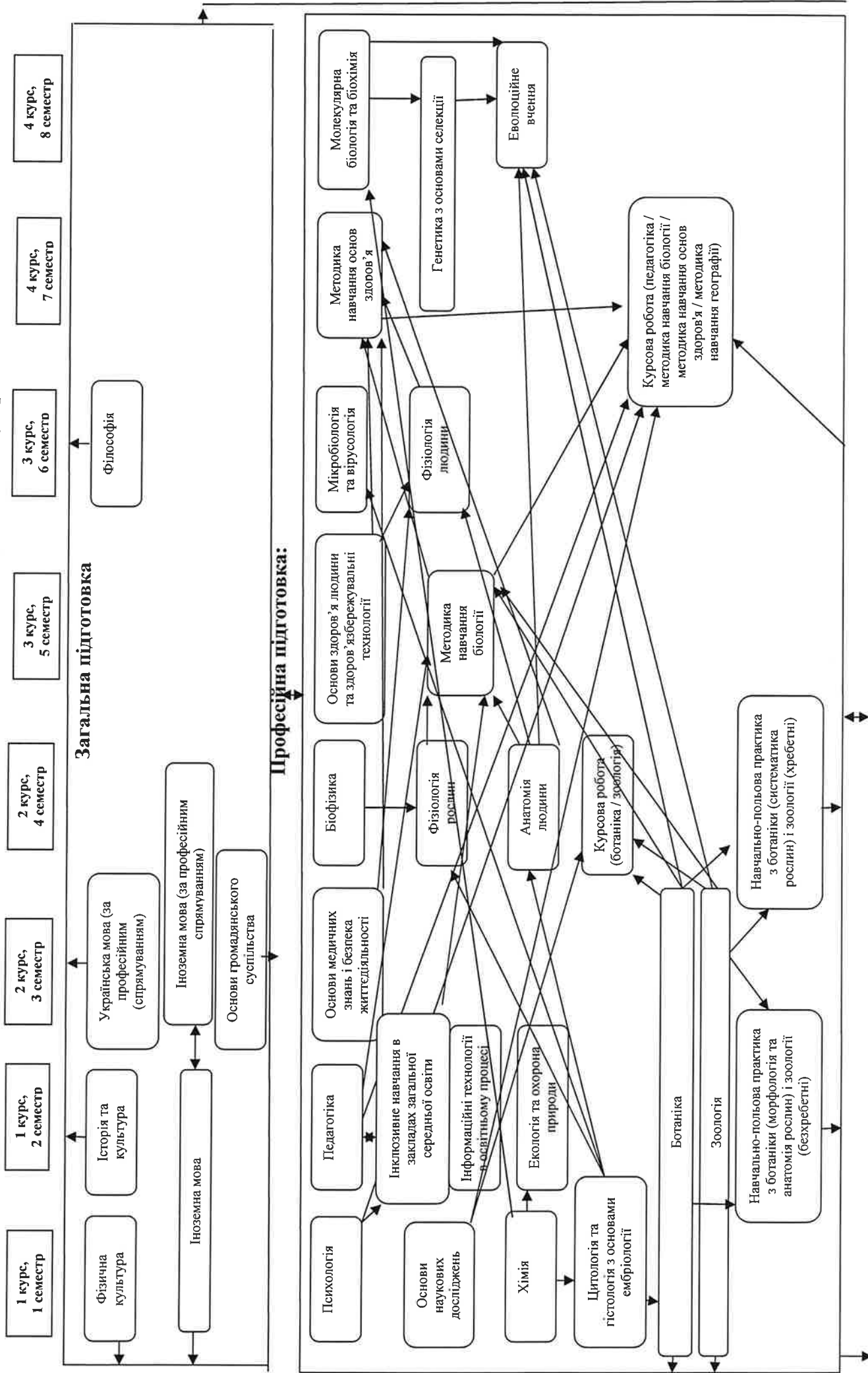
2.1. Перелік освітніх компонентів освітньо-професійної програми

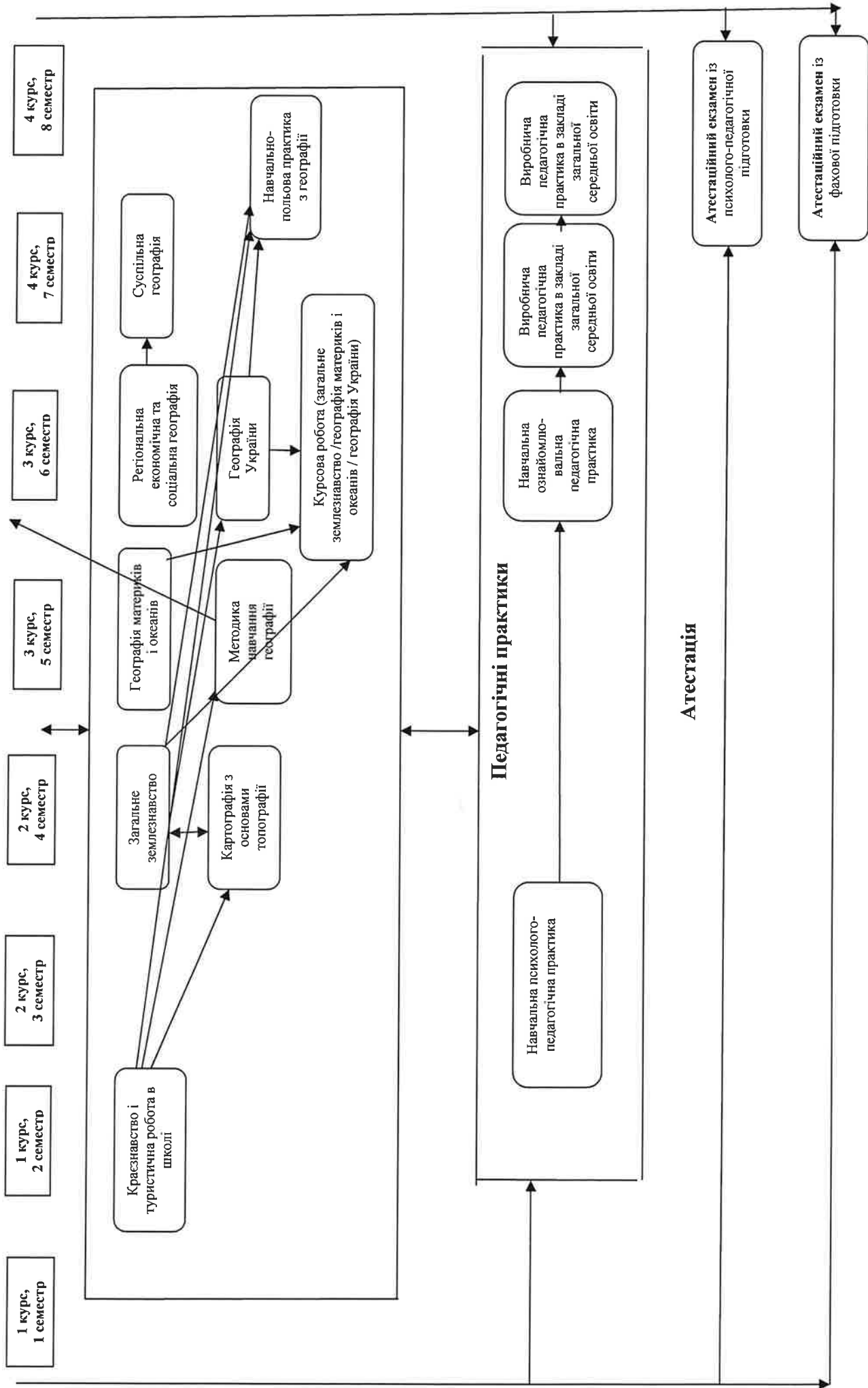
Шифр за ОПП	Освітні компоненти	Кількість кредитів ЄКТС / навчальних годин	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1.ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
Освітні компоненти загальної підготовки			
ООК 01	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3/90	екзамен
ООК 02	Історія та культура України	5/150	екзамен
ООК 03	Іноземна мова	4/120	залік
ООК 04	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	4/120	екзамен
ООК 05	Філософія	3/90	екзамен
ООК 06	Основи громадянського суспільства	3/90	залік
ООК 07	Фізична культура	3/90	залік
Освітні компоненти професійної підготовки			
ООК 08	Психологія	4/120	екзамен
ООК 09	Педагогіка	5/150	екзамен
ООК 10	Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти	3/90	залік
ООК 11	Основи наукових досліджень	3/90	залік
ООК 12	Хімія	3/90	екзамен
ООК 13	Біофізика	3/90	залік
ООК 14	Основи медичних знань і безпека життєдіяльності	3/90	залік
ООК 15	Інформаційно-комунікаційні та цифрові технології в освітньому процесі	3/90	залік
ООК 16	Цитологія та гістологія з основами ембріології	3/90	екзамен
ООК 17	Ботаніка	10/300	екзамен, екзамен
ООК 18	Зоологія	8/240	екзамен
ООК 19	Основи здоров'я людини та здоров'язбережувальні технології	4/120	екзамен
ООК 20	Методика навчання біології	5/150	екзамен
ООК 21	Методика навчання основ здоров'я	3/90	екзамен
ООК 22	Фізіологія рослин	3/90	екзамен
ООК 23	Мікробіологія та вірусологія	3/90	екзамен
ООК 24	Анатомія людини	3/90	екзамен
ООК 25	Фізіологія людини	3/90	екзамен
ООК 26	Молекулярна біологія та біохімія	3/90	залік
ООК 27	Генетика з основами селекції	5/150	екзамен
ООК 28	Еволюційне вчення	3/90	екзамен

ООК 29	Екологія та охорона природи	3/90	залік
ООК 30	Загальне землезнавство	3/90	екзамен
ООК 31	Географія України	4/120	екзамен
ООК 32	Географія материків і океанів	5/150	екзамен
ООК 33	Суспільна географія	4/120	екзамен
ООК 34	Регіональна економічна та соціальна географія	5/150	екзамен
ООК 35	Методика навчання географії	4/120	екзамен
ООК 36	Картографія з основами топографії	4/120	екзамен
ООК 37	Краєзнавство і туристична робота в школі	4/120	екзамен
ООК 38	Практика:		
ООК 38.01	навчально-польова практика з ботаніки (морфологія та анатомія рослин) і зоології (безхребетні)	3/90	залік
ООК 38.02	навчально-польова практика з ботаніки (систематика рослин) і зоології (хребетні)	3/90	залік
ООК 38.03	навчальна психолого-педагогічна практика	3/90	залік
ООК 38.04	навчальна ознайомлювальна педагогічна практика	3/90	залік
ООК 38.05	навчально-польова практика з географії	3/90	залік
ООК 38.06	виробнича педагогічна практика в закладі загальної середньої освіти	7,5/225	диф. залік
ООК 38.07	виробнича педагогічна практика в закладі загальної середньої освіти	7,5/225	диф. залік
ООК 39	Курсова робота (ботаніка / зоологія)	1/30	диф. залік
ООК 40	Курсова робота (загальне землезнавство / географія материків і океанів / географія України)	1/30	диф. залік
ООК 41	Курсова робота (педагогіка / методика навчання біології / методика навчання основ здоров'я / методика навчання географії)	1/30	диф. залік
ООК 42	Атестація:		
ООК 42.01	Атестаційний екзамен із психолого-педагогічної та методичної підготовки	1,5/45	
ООК 42.02	Атестаційний екзамен із фахової підготовки	1,5/45	
2. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
Освітні компоненти за вибором здобувачів вищої освіти			
ВОК 01	Дисципліна 1	4/120	залік
ВОК 02	Дисципліна 2	4/120	залік
ВОК 03	Дисципліна 3	4/120	залік
ВОК 04	Дисципліна 4	4/120	залік
ВОК 05	Дисципліна 5	4/120	залік
ВОК 06	Дисципліна 6	4/120	залік
ВОК 07	Дисципліна 7	4/120	залік
ВОК 08	Дисципліна 8	4/120	залік
ВОК 09	Дисципліна 9	4/120	залік
ВОК 10	Дисципліна 10	4/120	залік
ВОК 11	Дисципліна 11	4/120	залік
ВОК 12	Дисципліна 12	4/120	залік
ВОК 13	Дисципліна 13	4/120	залік
ВОК 14	Дисципліна 14	4/120	залік
ВОК 15	Дисципліна 15	4/120	залік
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН І КРЕДИТІВ ЄКТС ДЛЯ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРА		240/7200	

2.2.1 Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

<p>Форма атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Атестація здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)» спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), предметної спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) здійснюється у формі двох атестаційних екзаменів (атестаційний екзамен із психолого-педагогічної та методичної підготовки (ООК 08, ООК 09, ООК 10, ООК 20, ООК 21, ООК 35); атестаційний екзамен із фахової підготовки (ООК 16 - ООК 19, ООК 22 - ООК 34, ООК 36 - ООК 37).</p>
<p>Вимоги до атестаційного екзамену</p>	<p>Атестаційні екзамени регламентуються освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)», передбачають оцінювання результатів навчання, визначених освітньою програмою. Є комплексною перевіркою рівня відповідності сформованих компетентностей випускників, рівня досягнення результатів навчання вимогам освітньо-професійної програми. Атестація здійснюється відкрито і публічно.</p>

